

Bonne Blad

WALDOR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 45.

8de november 1891.

17de aarg.

En madagassisk lænkeSlave.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forhånd. I parker til en adresse paa over 5 ekspdr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents. Til Norge koster det 80 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af blabet sendes til Rev. G. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibelhistoriske spørgsmål.

(Over det nye testament.)

Svar paa disse spørgsmål vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Vogt). Om stebernes beliggenhed, se fortalt bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmålene, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorerover der fæktereres.

76.

Hvor er Genesareths sjø? Kan du paa kartet finde nogen by, som ligger ved denne sjø? Hvilken elv går igennem den? Ved du, om Jesus, oftere var ved Genesareths sjø? (Se bibelhistorien, stykke 60 og 79.) Hvad tid paa dagen var det, Jesus denne gang rejste over sjøen? Havde Jesus havt meget arbeide om dagen? (Se hele det 8de kap. hos Matth. i det nye testament.) Hvorledes tror du derfor han følte sig, da han gik ind i stibet? Kan vi ikke ogsaa se det af vor fortælling? Hvilke ord viser os det? Fil da Jesus sove længe? Hvorfor ikke? Var der nogen fare forbunden med denne storm?

Hvem var med Jesus paa denne rejse? Hvilke Disciple menes her? (Se stykke 60.) Hvad gjorde nu disjø, da stormen kom? Hvorfor gjorde de det? Kan vi se af fortællingen, at de var bange? Hvilke ord viser os det? Var det galt af disciplene, at de vækkede Jesus? Men hvorfor irrettesætter Jesus dem da? Hvoraf kom nemlig deres frygt? Hvorfor burde de ikke frygte? Havde disciplene da ingen tro paa Jesus? Hvad var det, som bragte dem til i sin nød at søge hen til Jesus? Hvad stolede de altsaa paa? Men de stussede i sin tillid? Hvad gjorde nemlig Jesus? Hvorledes gik det saa? (Vi skal her legge merke til, at det med en gang blev blikstille, ikke lidt efter lidt, som det almindelig sker. Det var altsaa ogsaa her et mirakel, Jesus gjorde, hvorved han viste sin guddoms magt og herlighed.) Skjonte nu disciplene dette? Hvad staar der om dem? Hvorfor forundrede de sig? Og hvad var det, de spurgte om?

Hvem er Jesus? Kan vi af vor fortælling se, at han er sandt menneske? Kan vi se, at han er sand Gud? Men naar han er baade sandt menneske og sand Gud, bør da ikke ogsaa vi søge hen til ham i vor nød? Skal vi tro, at han ogsaa vil hjælpe os?

Hvorfor skal vi tro det? Hvad vil det sige, at vi skal tro? Svar: At vi skal af hjertet stole paa Jesus som vor hjælper i al vor nød og være visse paa, at han ikke vil forlade os.

George Washington.

n dag gik Washington gjennem en assides gade i Philadelphia. Det var tidlig om morgen, og der var endnu kun faa folk paa gaden. Pludselig traadte en yngling med blege, tummerfulde træf hen til ham; undselig, frugtsom, ja næsten sjælvende og uden at se op bad han med lav røst om en understøttelse. Washington betrættede ham en stund skarpt, men snart formildedes hans træf; thi ynglingsens hele fremtræden og hans af indre bevægelse dirrende stemme havde sagt ham, at han ikke havde en almindelig tigger, men en i ordets fulde betydning uløftelig for sig. En venlig og tillidsvækkende tone sagde han derfor: „De ser ikke ud som en, der er vant til at tigge. Hvad bringer Dem da idag til dette strid?“ Vær aaben og ørlig og sig mig den fulde og rene sandhed, men kun sandheden; thi deraf vil min hjælp afhænge!“ „Ja, det skal jeg“, svarede ynglingen begeget. „Jeg er heller ikke født under flige forhold, hvori De nu ser mig. De uheld, der rammede min stakkels far, den navnløse uløfte, hvori min mor befinner sig, har nødt mig til at gjøre, hvad jeg kun med den største overvindelse og med modfaldent sind var ifstand til.“

„Hvem er da Deres far?“ spurgte Washington videre og erfarede nu, at denne havde været kjøbmand i gode taar, men ved en forretningsvens svigagtige fallit var blevet bragt til betlerstaven. Sorgen over den uforkyldte elendighed havde knækket den alle rede før svagelige mands helbred, og faa maanedes efter konkursen havde døden revet

ham bort fra hustru og to sønner, hvoraf den yngste fremdeles var hos moderen, mens dens han selv var kommen i kost hos en ven af faderen. Moderen havde føgt at ernære sig ved syarbeide, men nu var hun blevet syg, saaat hendes liv var i fare, om hun ikke fik lægehjælp og pleie. Men hvor skulde han tage den fra? han eiede ikke en cent. „Jeg har ikke mod til“, sluttede han, „at opføgte vore bekjendte og bede dem om almisse; thi de velhavende blandt dem har hidtil vendt os ryggen, og de andre, som har hjertet paa rette sted, er ikke saaledes stillede, at de kan affe noget. Derfor —.“ Washington havde med den inderligste deltagelse hørt paa det unge menneske; thi en stemme i hans indre sagde ham, at om nogen talte sandt, gjorde han det. „Naa — fortsæt lun!“ opmuntrade han ynglingen. „Derfor“, vedblev denne, idet taarerne rullede ham ned ad kinden, „tog jeg mod til mig og overvandt min skamfølelse ved at skulle tiltale Dem, en fremmed. Forbarm Dem over min stakkels syge mor!“ „Er der langt herfra til eders hjem?“ spurgte Washington. „Nei det er det sidste hus paa venstre haand her i gaden i tredje etage“, svarede den anden, idet han hønlig saa paa ham. „Og De har endnu ikke faaet fat i nogen læge? Se, her er nogle dollars, skynd Dem saa og hent doktoren!“ Ynglingen greb den fremmedes haand og bedkedde den med sine kys og taarer. Tale kunde han ikke, kun fik han fremstammet et „Gud velsigne Dem!“ hvorpaa han skyndte sig bort.

Washington saa et øjeblik efter ham, men tog saa en rask beslutning og gik hen til det angivne sted, hvor han bankede paa enkens dør. En vakt, lidt gut, hvis øjne var fulde af taarer, luskede op for ham. Washingtons skarpe blik mørkstredte hurtig det lille kammer, hvori der stod et gammelt bord og to stole af fyrretræ samt et gammelt stak, paa bordet laa endel paabegyndt sytti. Alt var præg af renlighed, men vid-

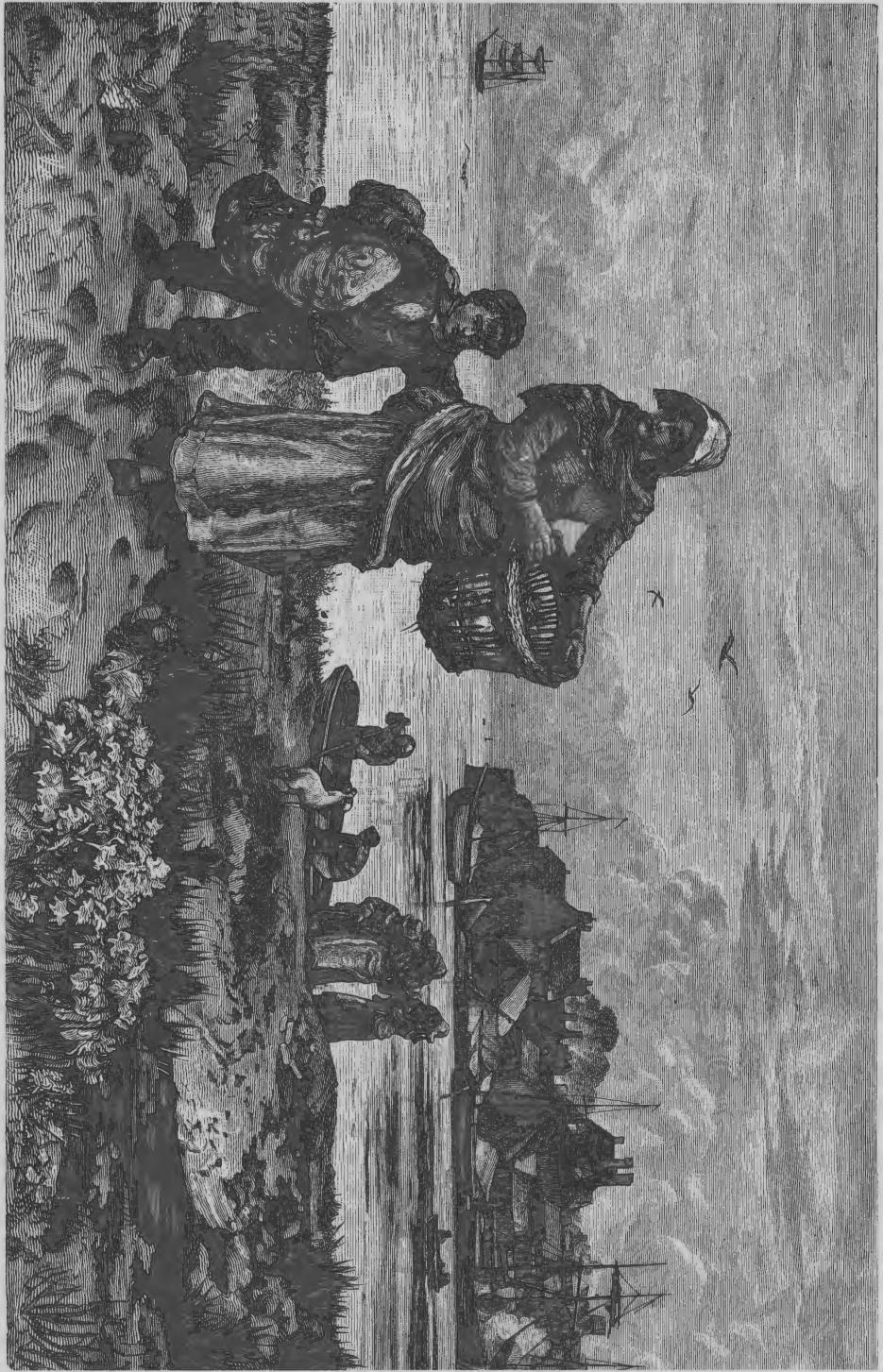
nede ogsaa om dyb armod. I en ussel seng ved væggen laa den syge kone. Disse ydre omstændigheder bestyrkede Washington i hans forsæt. Han trædte hen til sengen og spurgte til den syges tilstand, saa hun antog ham for lægen. Han talte derpaa med hende i en saa trøstende og tillidsvækkende tone, at hun aabnede sit hjerte for ham og udførslig fortalte ham om den tunge skjebne, der havde rammet dem, og som han allerede flygtig havde lørt at kjende af hendes søns beretning til ham paa gaden. Med bevoget hjerte hørte han paa hende, bad hende ikke tage modet, men gjøre alt for at bevare sit dyrebare liv for sine børn. Derpaa bad han om et stykke rent papir; men der fandtes intet i det fattige hjem. Paa sengen laa en bønnehøg, enkens trøst i nøden. Han tog den og med de ord: „Det rene blad er overflødig her og er alt, hvad jeg behøver“, løste han det forsigtig fra bindet, og, efter at have skrevet noget derpaa, lagde han det fra sig paa bordet, rakte den syge sin haand og tog venlig afsked med hende og hendes lille søn, efter endnu at have sagt dem nogle trøstende ord.

Kort efter kom den ældste søn tilbage.

„Kjære mor!“ raabte han glad. „Guds mislundhed har ikke forladt os. Af en høimodig fremmed, hvem Gud velsigne, har jeg faaet 15 dollars og har hentet en læge; han kommer straks. Tat derfor mod, kjære mor!“

Moderen trykkede børnene ind til sig og foldede hænderne til hån. Saa sagde hun: „Du har hentet lægen? Han har jo allerede været her!“ „Men det er umuligt!“ udbrød sønnen forbauset. „Jo, barn!“ svarede moderen, „og han var ogsaa en læge for sjælesorgen. Hvor trøstende talte han ikke til mig! Se, der er recepten, som han har skrevet til mig!“ Hun pegte hen paa bordet. Overrasket skyttede sønnen derhen, løste, hvad den fremmede havde skrevet, men blev ganske bleg af bevogetse.

Schiffersfamilie.

Ude for at plukke blomster.

„Mor!“ udbrød han, „det er jo ingen receipt! hør kun! Det er et bevis paa en betydelig sum, der kan hæves naarsomhæft.“ Tuld af glæde og overraskelse reiser moderen sig op fra leiet. „Underkrischten min son! underkrischten!“ stammer hun.

„Georg Washington, kongressens præsident!“

Da faldt den syge afmægtig tilbage paa pudsen. Til al lykke for hendes sønner, der allerede tror, at glæden har dræbt deres kjære mor, kommer lægen til i det samme, og det lykkes ham paanh at bringe hende tillive. Ogsaa han læser hybt bevoget det af præsidenten udstedte bevis.

Den ødle Washington lod det ikke blive hermed. Nogle dage efter indfandt han sig etter hos enken og fandt hende til sin glæde i bedring. Hvor taknemmelige var de ikke! Hvor bevoget blev han ikke, da børnene ilede ham imøde, greb hans hænder og bedkækkede dem med sine hys og tårer! Han havde imidlertid ogsaa tenkt paa deres fremtid og kom nu for at meddele dem sin plan. Hos en ven af sig, en retskaffen og dygtig kjøbmand havde han skaffet den ældste af sønnerne en plads paa kontoret, som han straks kunde tiltræde, og den yngste skulle saa besøge en af de bedste skoler. Saaledes blev enken ved hans omsorg sat i stand til at leve i sine bestedne forhold uden nød og mangel.

Uagtet hans ansvarsfulde embede lagde saa meget beslag paa hans tid og opmærksomhed, undlod dog ikke Washington at se til dem, han saa ødelt havde taget sig af, og ogsaa fremtidig at drage omsorg for enken, hvad han trolig gjorde lige til den tid, da den ældste af hendes sønner, der fuldtud retfærdiggjorde sin principals tillid til ham, fik en saa godt afslønnet post hos denne, at han kunde sørge for sin mor og sin yngre brors videre uddannelse.

Uegennytlig som altid havde Washington paalagt enken og hendes børn ikke at

tale til nogen om, hvad han havde gjort for dem, men taknemmeligheden brød taus-heden, og i Philadelphia sagde da alle som en: „Gud velsigne frædrelandets ødle be-frier og de ulykkeliges beskytter! Gud vel-signe Washington!“

Guds kjærlighed.

Det er dens uendelige, ubegribelige ja-rent ud sagt g u d d o m m e l i g e stor-hed, som det er saa vanskeligt at fatte. Slut nu fra denne kvindes ufuldkomne kjærlighed til Guds evige og fuldkomne.

Det var en kvinde i London. Hun havde et eneste barn, en datter, hvem hun omfat-te med en mors fulde kjærlighed, men trods hendes alvorlige formaninger og in-derlige forbønner skeiede datteren dog, til moderens dybe sorg, ud paa syndens vilde veie, og til sidst rømte hun endog fra hjem-met. Den forgopfyldte og dybt nedbøiede mor udtenke sig nu alstens midler og maa-der for at faa det vildfarne barn kaldt tilbage. Og kjærligheden var opfindsom. Moderen lod sig tage af eller fotografere. Under sit billede skrev hun disse ord: „Mit barn, naar du ser dette, kom da ihu, at din mor elsker dig, og at min favn staar aaben for dig.“ Med disse billeder gik hun nu omkring paa de værste drikkehuse og kneipér i London og bad om lov til at hænge dem op. Hun havde allerede faaet anbragt vel henved hundrede, da hendes datter en aften kom ind i et af de usle huse, hvor der hang et billede. Hun blev opmærksom paa det og læste disse ord: „Mit barn, naar du ser dette, kom da ihu, at din mor elsker dig, og at min favn staar aaben for dig.“ Det flog ned i hendes hjerte som et lyn. Bleg og maalløs stirrede hun paa billedet og or-dene, og saa snart hun kom til sig selv, styrte hun ud af døren under en strøm

af taarer, til største forbauselse for det slæng af saakaldte venner, der omsværmede hende. Med bævende hjerte og tunge fjed vendte hun sig mod moderens hus. Til sin store forundring saa hun, at døren stod aaben. Med bange anelser traadte hun ind, fandt sin mor og fastede sig grædende i hendes favn, mor og barn huldede ved hinandens hryst. Det var et øieblik ligt det, da faderen i lignelsen faldt sin gjenfundne son om halsen og kyssede ham. Da datteren fuld herredømme over sine følelser, sagde hun: „Men mor, hvorfor sidder du for aabne døre; det er jo saa farligt her i London?“ „Jo, det har jeg gjort, siden du forlod mig, forat der kunde være fri adgang for dig ved nat som ved dag, naar du vendte tilbage.“

Var det ikke underligt?

En norsk matros, som for en og tyveaar siden havde forladt sit hjem og havde i de sidste seksten aar ikke skrevet til sin mor, slentrede juledagsmorgen i en meget nedslaaet findsstemning omkring ved havnen i Cardiff. Han kom forbi en kirke, hvor sangen lokkede ham til at gaa ind. Efter prædikenen meddelte presten, at den følgende dag vilde en større festlighed finde sted, til hvilken han venlig indbyd alle tilstedeværende. Til den bestemte tid indfandt ogsaa matrosen sig. Et papir blev der givet ham, hvorpaa tallet 400 stod. Paa dette nummer fuld han et strikket uldstjers som gave. Det gjorde ham ingen glæde, han betragtede det heller ikke meget; men før han gik til sengs, tog han det atten i haanden for nærmere at se paa det. Et brev var fæstet paa det, og som adresse stod der: „Til den matros, som modtager denne gave.“ Han aabnede brevet og fandt deri en venlig hilser fra den, der havde arbeidet og skjækket gaven. „Jeg er“, hed det videre, „sytti aar gammel,

har tre sønner paa øen, af hvilke den ene i de sidste seksten aar ikke har skrevet til mig; jeg ved intet om ham.“ Derpaa fulgte underskrift og navn, og — hvem kan forestille sig matrosens forbauselse — det var hans mors navn!

Han havde endnu tilgode 27 pund af sin hyre. Han modtog pengene, rustede sig og reiste med det første dampskib hjemover for at glæde moderhjertet, og berede det et godt nyt aar. Er det ikke underbart, dybe og naadige Guds veie? Ved siden af hinanden laa tusender af forståelige gaver, som blev uddelte, og dog erholdt denne mand, hvad der netop var bestemt for ham. Ganske sikkert var hun en bedende mor.

Verdens dom.

Den berømte engelske prædikant Rowland Hill hærede engang i en tale: „Fordi jeg taler alvorlig til menneskene om deres sjæles frlse, kalder man mig en sværmer, et overspændt menneske. Da jeg idag kom tidlig i kirken, gif jeg op paa høiden for at spadsere. Jeg fuld da se en sandhob, som faldt ned og begravede tre arbeidere. Jeg skreg saa sterkt om hjælp, at man hørte det i byen. Folk kom til, og to af mændene blev reddede. — Merkværdigt: Den gang kaldte ingen mig en sværmer. Hvorfor skal jeg da hede en sværmer, naar jeg raaber til de ugudelige, at deres vej ender i en ø med svobl og ild? Dog, kald mig kun en sværmer. Saalænge jeg kan røre min tunge, vil jeg raabe til de ugudelige: Søg det fristed, som evangeliets bøder eder!“

Smaa Tønder

til Indsamling af Penge for Skolelærer-Seminariet i Sioux Falls er nu ankomne til Luth. Pub. House, Decorah, Iowa. Pris 10 Cts. pr. Dusin. Pr. Post 25 Cts. pr. Dusin.

Tyrefægtning i Spanien.

Set vækker forargelse overalt, at man endnu i vore dage i et kristent land skal taale saa grusomme fornoesiesser som tyrefægtninger. Det er Spanien, som udmerker sig saa sorgelig i denne henseende. Her er tyrefægtninger en folkefornøielse, som omfattes med den største interesse af baade gamle og unge. Bistnok er der ikke saa blandt den oplyste del af befolkningen, som er imod tyrefægtningerne; men folket i sin helhed ynder dem. Mænd, kvinder og børn strømmer i hundrede-, ja tusindvis sammen ved saadanne anledninger, og stormende lyder bisfalbsraabene, enten det er en hest, som styrter til jorden, gjennemboret af tyrens sterke horn, eller det er selve den kæmpende ølse, som blødende segner om for fægterens vaaben.

En lidet scene af en stildring, som Brehm*) giver af en spansk tyrefægtning, som han selv havde været vidne til, vil vise, hvor grusomme disse folkefornøieler er:

Man aabnede staldbøren for den inde-sperrede tyr. Denne var i forveien hele timer igjennem bleven stukket med en spids stok. For at gjøre den endnu mere rasende havde man, forinden den kom ind, smyklet den med en fløje af brogede baand, som var fæstet til en med modhager forsynet jernnaal, der blev stukket gjennem hud og hjæd for paa en værdig maaede at affslutte de forudgaæde pinsler.

Idet tyren kom ind, studsede den, men fun et sieblik; derpaa vendte den sig mod en af fægterne og styrde løs paa ham med sørket hoved. Han modtog den med største rolighed, holdt et broget klæde foran den og trak sig behændig tilbage for at føre tyren henimod en af rytterne. Disse sad med følbede lanser ubevægelige paa sine heste. Da de stadtig lod det rasende dyr storme løs

paa sig fra høire side, havde de tilbundet hestenes høire øie. Det var deres opgave at holde tyren borte fra disse; men de stakkels gamle til døden viede øg var kun sjælden i stand til at give rytternes stød det nødvendige eftertryk. Maar tyren kom hen foran en af rytterne, blev den en tid lang staende, stampede med fodderne i jorden, piskede sig med halen, lod sinene rusle vildt, sørkede pludselig hovedet og rendte løs paa hesten, men tørnede derved med sin fulde kraft imod den føldeade landse, som rytteren havde rettet mod dens nakke. Hest og rytter blev kastede tilbage ved tyrens stød. Brølende af smerte og raseri trak denne sig tilbage og ryftede den blodige, af landsen vildt oprevne nakke. Ved det andet angreb lykkedes det næsten altid det mægtige dyr at trænge frem til hesten, og da borede det ogsaa sine spidse horn dybt ind i den stakkels stabnings legeme. Maar en iyr saaledes havde sprættet bugen op paa en hest, saa at tærmerne væltede ud eller endog slæbte henad jorden efter den, saa at den selv trampede om paa dem med sine hove — saa var dens lideller ikke engang dermed til ende. Rytterne oprev med sine landser de efter dyrene slæbende indvolde, eller ogsaa traadte hestene dem selv af, og paany drev deres rytttere dem mod tyren. Skælvende over hele legemet og med en krampagtig trækning om løberne oppebiede hestene et nyt angreb af den rasende tyr, indtil døden gjorde ende paa deres lidelser. — — —

Gaade.

Risen staar paa jordet
og river op græsset med rødder:
sem haver han rygge
og firogthyve fodder?

Opløsning paa billedgaaden i nr. 43.

Armod er ingen skam.

*) I „Battedyrenes liv“ udgivet af P. Mariager.